

A Szegedi Orvostudományi Egyetem története

Írta: dr. Nagy István docens

(Folytatás)

1963-ban fejeződik be az anatómiai épület felújítása, központi fűtés és szellőző berendezés, valamint új tanterem létesítésével. 1960 óta egyetemünkön, — a vidéki egyetemek közül kizárólag Szegeden — folyik fogorvosképzés évfolyamonként 20—25 hallgatóval, ami komoly feladatot ró a fogászati klinikákra. Ugyancsak nehéz feladat hárul a többi klinikára is a területi SZTK betegellátással.

Orvosegyetemünk fejlődésének évszámai és számai

Egyetemünk fejlődésének dokumentálására legyen szabad néhány számadatot közölnöm:

Beruházás (épület, berendezés, felszerelés):	
1938	—
1958	20 000 000,— Ft
1968	7 700 000,— Ft
A beruházáson felüli költségvetési keret:	
1949	47 000 000,— Ft
1958	53 300 000,— Ft
1968	122 247 000,— Ft

Társadalmi munkás kerestetik

A MAGYAR BÜNTETŐJOG fiatalok számára vonatkozó szabályai figyelembe veszik azokat a körülményeket, amelyek a különös elbírálást indokolják: a 14—18 éves fiatalok társadalmi helyzetét, értelmi-pszichológiai sajátosságait, a kialakulatlan jellemvonásokat. Ez az elv nem jelenti azt, hogy a fiatalok által elkövetett bűncselekményekért való felelősségre vonás enyhébb, a fiatalok is felelő törvénybe ütköző cselekedetért. A jogi szabályozás csak helyt ad a humánumnak, a kialakulatlan jellem miatt a nevelő jelleg dominál a büntetékiszabásánál.

A Büntető Törvénykönyv 87. §-nak (1) bekezdése kimondja: „A fiatalokúval szemben rendszerint nevelő intézkedéseket kell alkalmazni.” Büntetési tételként bíró megróvás, próbárbocsátás és javítóintézetű nevelés szerepel a kódexben.

Itt kapcsolódhatnak be a büntető-nevelő munkába a tanácsok illetékes szakigazgatási szervei és a társadalmi szervezetek. A szegedi Városi KISZ-bizottság Ifjúság- és Érdekvédelmi Osztálya évek óta végzi a fiatalokúak utógondozását dr. Farkas László és Juhász János vezetésével. Társadalmi munkások népes csoportja — munkások, középiskolai diákok, egyetemi hallgatók — tevékenykedik a szervezet keretén belül. Az osztálynak megelőzési és utógondozócsoportja működik. Előbbinek Papp Tibor, utóbbinak Czírják László a vezetője. Az illetékes hatóságok megkeresése után ez az osztály is nyilván tartásba veszi a fiatalokú elítélteket, vagy a veszélyeztetett környezetben élő fiatalokat. Nem marad egyszerű akta a fiatalokú sorsa, az ügy természetétől függően ügyintéző kezdi meg munkáját: környezettanulmányt végez, nevelő, tanácsadói céllal kapcsolatot teremt a fiatalokúval. Az ügvető munkájáról, az egyes beszélgetésekről jegyzőkönyv készül, amelybe bekerülnek mindazok a fontos, részben a fiatalokú személyével kapcsolatos, részben helyi vi-

Klinikai ágylétszám:	
1938	480
1952	950
1958	1130
1968	1250
Hallgatók száma:	
1938	272
1958	1254
1968	1580
Tanszemélyzet száma:	
1938	82
1958	257
1968	328

Az egyetem dolgozóinak létszáma jelenleg 1837. Ebből az oktatók száma 328, a Gazdasági Igazgatóság kötelekébe tartozók száma 325, s 1184 az ápolószemélyzet, az asszisztensi gárda és a technikai segédszemélyzet létszáma.

Tanszékeink száma az egy évvel ezelőtti létszámhoz képest Székely Sándor docens vezetésével álló marxizmus-leninizmus tanszékkel együtt az 1938-as 16-tal szemben jelenleg 31.

Adatok a könyvtár és a diákonthonok történetéből

Nem volna teljes Egyetemünk története, ha nem esnék szó Könyvtárunk és diákkollégiumaink fejlődéséről is. Könyvtárunk bölcsője kezdetben a Belgyógyászati klinikán elhelyezett ún. Klebelsberg könyvtár. Innen a Könyvtár a szülészeti és nőgyógyászati klinikán állapodik meg 1947-ben, amikor is alkalmazottainak száma kettő. 1949 őszén a Könyvtár visszaköltözik a belgyógyászati klinikára, ahol már 6 dolgozója van és két könyvkötője. 1955 tavaszán az Egyetemi Tanács a könyvtárat jelenlegi helyére helyezi, ahol már könyvkötőszettel, fotólaboratóriummal, olvasóteremmel minden igényt kielégít. Jelenleg a könyvtár személyzetének létszáma 14 fő. A Központi Könyvtár állománya az 1967. december 31-i állapotnak megfelelően 52 985 kötet könyv, 35 140 kötet folyóirat, amelyekből 21 000 kötet könyv és 17 000 kötet folyóirat a központi könyvtárban van elhelyezve, a többi az egyes klinikák, illetve intézetek könyvtáraiban.

Diákonthonaink öse a nagyalomás mellett a Róka utca elején egy magánháza települt diákonthon, amely még a NÉKOSZ keretében létesült és az Apáthy István nevet veszi fel. Később ez a diákonthon a jelenlegi helyére, a Dóm térre kerül. Közben azonban diákonthon létesül a Hunyadi János sugárút 5. szám alatti épületben is, valamint Újszegeden, egy kisebb zárdá épületében. 1955-ben alakul meg a Nemzeti Színház mögött az Ipar-kamara épületében az id. Jancsó Miklós diákonthon, amely — mint mindenki tudja — a múlt év tavaszán korszerű körülmények között nyílt meg, jelenlegi helyén. Ezt megelőzően épült fel, a Semmelweis diákon-

szonylatban, vagy társadalmi szinten jelentkező problémák, amelyek a bűnügyi megelőzés és a pedagógia szempontjából jelentősek, megoldásra várnak.

Első percre meglepőnek tűnik, hogy nagyjából hasonló korú személyek a nevelők. A gondolatvilág közelsége azonban megoldja sok esetben a nevelő-nevelt jó kapcsolat kiépítését. Sok esetben a jó hatással levő barátok társaságának hiánya, a nemzedéki ellentét az oka a fiatalokúak bűncselekményének.

AZ UTÓGONDOZÁST végző személynek is haszna származik e munkából, különösen ha az illető joghallgató: türelemre, bánásmódra, megalapozott ismeretszerzésre serkent. Az új oktatási rendszer érvényesíti azt az elvet, hogy a hallgatókat nagyobb önállóságra kell nevelni. Ez a társadalmi munka jelentős mértékben hozzájárul az önálló gondolkodás, a szakmában való jártasság megteremtéséhez.

Az utógondozás tapasztalatait hasznosítják mindazok a társadalmi és állami szervek, amelyek érdekeltek az ifjúság nevelésében és a megtévedtek jó útra térítésében.

A büntetőjog egyik elvének, a speciális prevenciónak az érvényesülését segíti elő a megelőzési csoport munkája. Az észrevételeket jól hasznosítják a bűnüldöző szervek, nemegyszer derül fény olyan körülményekre, amelyeknek következménye a „szórakozást” biztosító intézményeknek a megszüntetése, vagy a körülmények javítása.

A csoportok foglalkoztatottsága a tavaszi és a nyári időnyben megnövekszik. Talán a fiatalokú szünidei programjával keveset törődnek a szülők, nevelők, a város társadalmi szervezetei? A fiatalokúak anyagi erkölcsi helyzete nem igazodik azokhoz a lehetőségekhez, amelyeket a város, a környeztet nyújt?

AZ OSZTÁLY eredményes munkájának elismerését bizonyítja az a tény, hogy a tanács szakigazgatási szervei az utógondozást végző személyek közül től ki pártfogókat a fiatalokú elítéltek számára. A szervezet működéséhez sok aktívára van szükség. Szívesen foglalkoztatna az utógondozási csoport a jogász hallgatókon kívül pedagógus jelölteket is.

P. T.

tion, amelyen kívül jelenleg is működik az Apáthy István kollégium a Dóm tér és a Hugonay Vilma leánykollégium a G. H. épületében. A kollégiumi férőhelyek száma: 752. A múlt rendszerben is voltak diákonthonok, ezeket azonban csak jómódú szülők gyermekei vehették igénybe. 1931-ben egy diákonthoni férőhely teljes ellátással havi 110,— P-be került, ami akkor igen nagy pénz volt. Lükettő tudományos életünkkel nem kívánok részleteiben foglalkozni. Azt mindennél ékebben bizonyítja akadémikusainknak, a tudományok doktorainak és kandidátusainak egyre növekvő száma és Egyetemünk kutatói részéről különböző hazai és külföldi folyóiratokban évente megjelenő többszáz közlemény. A tudományos munkát nagy mértékben segíti a megnövekedett Középponti Laboratórium, valamint a klinikák és intézetek birtokában levő több millió forint értékű korszerű műszerpark. Ma már büszkén vallhatjuk, hogy Egyetemünk tudományos munkásságát széles e világon mindenhol ismerik, aminek egyik fő bizonyítéka az is, hogy klinikáinkat és intézeteinket egyre több külföldi kutató látogatja

meg. Nem kismértékben járulhat hozzá Egyetemünk hírnevének öregbítéséhez az 1968. október hó 7-én felavatott Gellért-féle anatómiai gyűjtemény, amelyet 1950-től kezdve több mint 15 000-en látogattak meg, köztük sok neves külföldi szakember.

Mérföldek a fejlődés útján

Ha a jelent a múlttal hasonlítjuk össze, kitűnik, hogy egyetemünk különösen 1945 óta sok mérföldet tett meg a fejlődés útján. Ez elsősorban azok érdeme, akik felelős megbízatásokban az intézmény életének valamely területén éjt nappallá téve önzetlenül fáradoztak annak érdekében, hogy a Szegedi Orvostudományi Egyetem a kormányzat és a párt nyújtotta támogatást maximálisan kihasználva tervszerűen fejlődjön, az ország egyik legjelentékenyebb, nemzetközileg is sokra becsült orvosképző bázisává váljon. Az 1956-os ellenforradalmi események egyikének, rendünket hába igyekeztek megzavarni, nem sikerült. Egyetemünk bontakozása, gazdagodása töretlen, s az eddig elért eredmények meggyőzően bizonyítják a további fejlődés lehetőségeit.

(Folytatás az 1. oldalról.)

kapcsolatukon oktetlenül javítani kellene. A fentiek ellenében elhangzott az a vélemény is, miszerint a kollégiumok és a KISZ-szervezet közötti kapcsolat korántsem olyan rossz. Viszont a szervezeti keretek kérdését jó lenne tisztázni.

A vita végeztével dr. Annus János titkár válaszolt a felmerült kérdésekre, majd az egyetemi KISZ-bizottság és végrehajtó bizottság megválasztására került sor.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ Bizottsága

Dr. Annus János, dr. Bárány Ferenc, Bárd Tibor, Bártfai György, Dani Vilmos, Gáspár László, dr. Gervain Mihály, Horváth Béla, Horváth Örs Péter.

Járdánházi Tamás, dr. Jován János, dr. Kása Péter, Kerepesi Teréz, dr. Kékes Szabó András, Kósz Rózsa, Makk II. dikó, dr. Mezey Géza, Nagy Attila, Pap Ákos, Pap Magdolna, Pignitzki György, Pintér Ágnes, Pór István, dr. Raskó István, Sándor László, Simonka János Aurél, dr. Süttő Mihályné, dr. Szabó Elek, dr. Szabó Mihály, Szikszai József, dr. Szőlősi János, Tarkó Mihály, dr. Tráser László, Tóth István, Török Judit, Tüske Margit, Zala Ilona, Szikszai Margit és Vetró Gábor.

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG TAGJAI:

Titkár: Bártfai György; tagok: dr. Bárány Ferenc, Bártfai György, Horváth Örs Péter, dr. Jován János, dr. Mezey Géza, dr. Raskó István, Sándor László, Simonka János Aurél, Szikszai József, dr. Tráser László és Szikszai Margit.

Csörlakók tündöklése és bukása

A városi KISZ-bizottság Ifjúság- és Érdekvédelmi Osztályán társadalmi munkások tevékenykednek a megelőzési csoportban. Munkájukat nem egyszer veszélyes, izgalmas körülmények között végzik. Tevékenységükkel sok esetben nyújtottak segítséget a bűnüldöző szerveknek is.

„Galeri tanyázik az egyik lebontásra váró épületben.” — jelezték a csoportnak. Az értesülések szerint a társaság nagy része fiatalokú. A csoportnak meg kellett vizsgálnia, hogy milyen megoldással lehetne felszámolni a veszélyes találkozóhelyet.

A kibontott közfalak, sötét üregek ámulatba ejtették a csoport tagjait. Lehetetlen, hogy itt népes társaság gyülekezzen, az épületben való tartózkodás életveszélyes. A zseblámpa fénycsóvjára mást mutatott. Ovatos keltegetés után egy pokrócba bujgolyt személy állt megriadva előttük. Igazolni nem tudta magát. Tiltakozott: — Maguknak nincs joguk engem igazoltatni! — Az ifjúságvédelmiek igazolványa láttán azonban engedelmesen követte őket a rendőrségre, ahol hamarosan kiderült, hogy egy „jó útra tér” ember áll előttük: nemrég szabadult a börtönből, de már azóta is követett el bűncselekményt.

Szétverlek benneteket

A megelőzési csoport emberei a terv szerint folytatták munkájukat. A

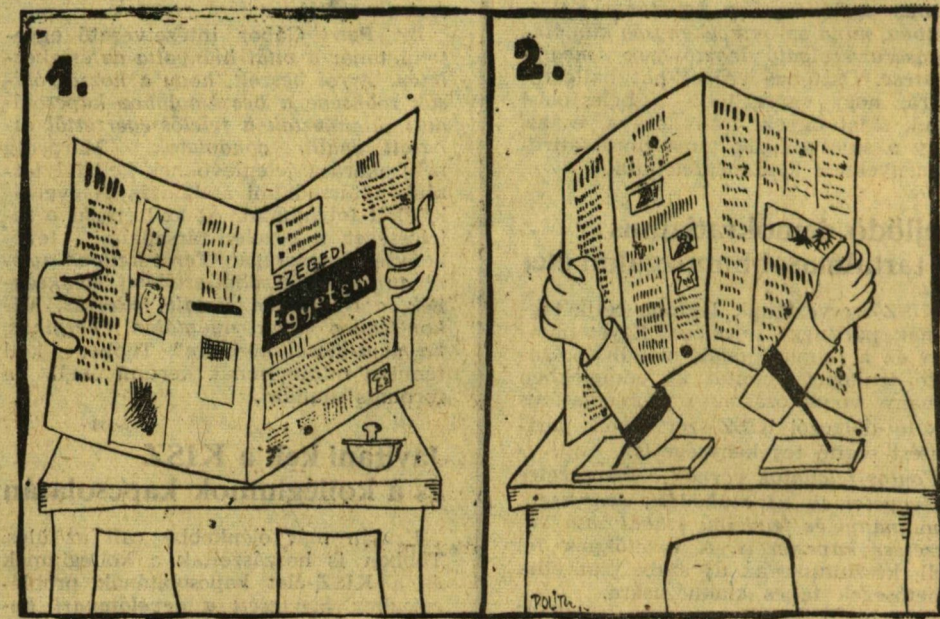
hid közelében levő építkezés rendezetlen területe már eddig is sok gondot okozott számukra. — Lám most is lesz dolgunk. — mondta a csoport egyik tagja és az alváshoz készülő gyanús alakra mutatott, aki az állványok alatt akart álomra szenderülni. — Nem igazolom magam... szétverlek benneteket... ehhez nincs jogtok... majd a rendőrségen! — tiltakozott az „ügyfél”. A csoport tagjai szívesen beleegeztek, hogy a rendőrségen zárják le megnyugtatóan az ügyet. Mintha nem lett volna biztos dolgában a rendőrség éjszakai vendége, mert a kapitányság hivatalos helyisége előtt meggondolta magát: távozni próbált. Késő volt. Egyébként is már régóta várták a bűnüldözők: különböző bűncselekmények miatt körözés alatt állt.

Falvédővel takarított az autótólvaj

Nemcsak a bűnös tér vissza a tett színhelyére. A megelőzési csoport a biztonság kedvéért még meglátogatta az első ellenőrzés idején megfigyelt házat. A galeri otlitére most sem volt semmi jel, de valaki az igazak álmát aludta a Délmagyarország, más napilapok és egy falvédő alatt. Cipőjét pedánsan táskája mellé helyezte lefekvés előtt a rendszerető lakó.

— Egy hét múlva lesz a tárgyalásom, most nincs lakásom... tiltott határátlépés kísérlete, autótólvas a vád ellenem... — válaszolta a bírósági idézés elől menekülő.

POLITZER TAMÁS

OLVASNAK BENNÜNKEI

Politzer Tamás rajza